

**FG1300 Själständigt arbete, grundnivå inom lärarprogram
(musik), 15 hp**

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU)

2022

Institutionen för musik, pedagogik och samhälle (MPS)

Handledare: Ronny Lindeborg

Arash Azarbad

”Hallå, hör du mig?”

Sångpedagogers upplevelser av klassisk
sångundervisning på distans

Sammanfattning

Studiens syfte är att undersöka klassiska sångpedagogers upplevelser av distansundervisning i enskilda lektioner i klassisk sång. Fyra pedagoger som är verksamma vid gymnasieskolor i Stockholm har intervjuats. Den sociokulturella teorin har använts i studien som teoretiskt perspektiv. Studiens resultat visar att undervisningen på distans inte kan bedrivas på samma sätt som traditionell undervisning i klassrum. Musikaliskt samspel mellan pedagog och elev är svårt med de verktyg som används i dag vid distansundervisning. Den kontinuitet som undervisningen på distans har möjliggjort under Covid-19-pandemin har varit en positiv aspekt då pedagogerna utforskat andra sätt att arbeta med eleverna under distansundervisningen. Andra studier visar också på svårigheter med samspel mellan pedagog och elev och belyser vikten av fortsatt forskning inom området. Det behövs mer forskning inom området för att utveckla de arbetssätt och verktyg som används vid musikundervisning på distans.

Nyckelord: distansundervisning, musikpedagogik, sångundervisning, musiklärare

Abstract

The purpose of this study is to explore classical singing teacher's experiences of remote teaching in one-to-one lessons in classical singing. Four singing teachers who are active pedagogues at high schools in Stockholm have been interviewed. The sociocultural theory has been applied to this study as the theoretic perspective. The result of the study shows that teaching classical singing in remote cannot be taught as it's taught on location. This is due to the difficulty for musical interaction during distance teaching when using today's technology. The continuity which remote teaching has allowed during the Covid-19 pandemic is seen as a positive aspect due to teachers exploring other ways of teaching their students remotely. More research on this subject is needed to develop the work procedure and the tools that are used in remote teaching. Other studies also highlight the difficulties of musical interaction between teachers and students during remote teaching and stress the need of further research within the field.

Keywords: distance learning, music pedagogy, singing lessons, music teacher

Förord

Jag vill tacka min handledare Ronny Lindeborg för vägledning och stöttning genom detta arbete. Det har varit kul och lärorikt! Jag vill även rikta ett tack till Gustav Lindsten som genom grupphandledning höjt min moral och motivation under arbetet med denna studie.

Innehållsförteckning

1	INLEDNING	1
1.1	FÖRKLARING AV BEGREPP	1
1.2	SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR	2
2	TIDIGARE FORSKNING	3
2.1	ÖVRIG LITTERATUR.....	4
2.2	SAMMANFATTNING.....	5
3	METOD	5
3.1	VAL AV FORSKNINGSMETOD	6
3.2	URVAL AV INFORMANTER	6
3.3	GENOMFÖRANDE OCH ANALYS	7
3.4	ETISKA ÖVERVÄGANDEN.....	7
4	RESULTAT	8
4.1	UPPFATTNINGEN OM DISTANSUNDERVISNINGEN I KLASSISK SÅNG	8
4.2	POSITIVA ASPEKTER MED DISTANSUNDERVISNING	12
4.3	NEGATIVA ASPEKTER MED DISTANSUNDERVISNING	14
4.4	ANALYS.....	17
5	DISKUSSION	18
5.1	RESULTATDISKUSSION	18
5.2	METODDISKUSSION.....	19
5.3	VIDARE FORSKNING	20
	REFERENSER	21
	BILAGA: FRÅGEFORMULÄR	23

1 Inledning

Under min andra praktikperiod på min utbildning vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm (KMH) placerades jag på en gymnasieskola med spetsinriktning i musik. Detta var våren 2022. Där fick jag höra av mina två handledare att det bedrevs distansundervisning på skolan under Covid-19-pandemin och att lärarna fick ställa om och ge sånglektioner på distans.

Då jag som student på KMH haft många föreläsningar digitalt har jag upplevt de problem som man kan stöta på vid distansundervisning: fördröjning, internet som lägger av, dåligt ljud, dålig bild etcetera. Därför blev jag nyfiken att undersöka hur den klassiska sångundervisningen bedrivits på distans. Jag har själv studerat sång vid bland annat Operahögskolan i Stockholm (idag SKH, Stockholms konstnärliga högskola) och tagit sånglektioner för många olika sångpedagoger och har stor erfarenhet av att bli undervisad i klassisk sång.

Så småningom när jag tog över lektionerna vid min ovannämnda praktikplats där undervisningen var enskilda sånglektioner blev jag ännu mer nyfiken på att ta reda på lärarnas upplevelse och syn på att undervisa på distans. Jag gjorde två pilotintervjuer med två elever då jag funderade på att jämföra elevers och lärares upplevelser av den digitala undervisningen men insåg snabbt att det området skulle bli för brett för min uppsats. Därför har jag valt att intervjua fyra klassiska sångpedagoger vid tre olika gymnasieskolor för att undersöka fenomenet klassisk sångundervisning på distans och specifikt lärarnas syn och upplevelse på detta.

1.1 Förklaring av begrepp

Definitionen av distansundervisning är enligt skollagen interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i både tid och rum. Även fjärrundervisning definieras av skollagen. Lärare och elever är där endast åtskilda i rum och inte i tid (SFS 2020:605). För enkelhetens skull används begreppet distansundervisning i denna studie som ett samlingsbegrepp för både distans- och fjärrundervisning.

I denna uppsats nämns ett antal digitala program. De är Zoom, Teams och Skype. De kan användas för att kommunicera via bild, ljud och text. Informanterna i denna studie har endast bedrivit synkron undervisning i realtid med hjälp av de digitala programmen. Synkront lärande innebär att undervisningen sker i realtid. Motsatsen till detta är asynkront lärande, där undervisningen inte sker i realtid. Ett exempel på asynkront lärande kan vara att läraren skickar instruktioner till en elev i en förinspelad video. Eleven filmar sig själv när den utför uppgiften och skickar tillbaka en video till läraren.

Covid-19-pandemin är en pågående global pandemi sedan den elfte mars 2020 som orsakas av coronaviruset. Sedan pandemins utbrott har över sex miljoner människor i världen dött till följd av viruset (World Health Organization [WHO], 2022).

I resultatkapitlet nämns vokalisövningar. En vokalisövning är en sång- och röstövning där man sjunger på en eller flera vokaler (Nationalencyklopedin, 2022). Det sker oftast från ett piano där pedagogen spelar skalor som eleven sedan härmar röstligt med olika vokalljud. Vokaliser används under sånglektioner för att värma upp rösten innan man börjar arbeta med repertoar.

1.2 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att få mer kunskap om hur sångpedagoger på gymnasiet samtalar om vad det innebär att undervisa klassisk sång på distans. För att uppnå syftet ska följande frågeställningar besvaras:

- Vilka uppfattningar har sångpedagoger på gymnasiet om distansundervisning i sång?
- Vilka kvalitativa aspekter nämner sångpedagogerna om distansundervisning i sång?

2 Tidigare forskning

I detta kapitel presenteras fyra tidigare studier om distansundervisning i ämnet musik. En studie om generell distansundervisning lyfts också fram (Bergdahl & Nouri, 2020). Därefter presenteras övrig litteratur som är tidigare studentarbeten. Studierna har utförts både före och under Covid-19-pandemin.

Thornton (2020) skriver om hur distansundervisningen i musik gör pedagoger och elever trötta då de konstant ser på en skärm. Två negativa aspekter som tas upp med distansundervisningen är att den teknologi som behövs för att göra musik i realtid på distans finns inte i dagens samhälle och att känslan av att musicera ihop just nu endast går att uppnå på plats. Hon belyser att pedagoger under pandemin var kreativa och kom på lösningar för att undervisa sina elever på distans. I studien beskrivs också en gemenskap som musiklärare fann i nyskapade grupper på sociala medier där man delade tips på hur man bedriver musikundervisning på distans på bästa vis.

I Biasutti, Philippe och Schiavios (2021) studie intervjuades femton musikpedagoger som undervisade på distans i olika instrument. De stora hindren var fördröjning på grund av undermålig teknik. Andra begränsningar var att pedagoger inte kunde spela duetter med sina elever. Det var även omöjligt att ackompanjera eleverna på piano vilket är en vanlig pedagogisk metod inom musikpedagogik. Studien visar att lektioner på distans inte ger en rättvis bild av elever och deras musikalitet. En violinpedagog som började arbeta med en ny elev på distans blev förvånad när eleven spelade för pedagogen på plats för första gången. Pedagogen hade tyckt att eleven inte låtit särskilt bra under distansundervisningen och blivit positivt överraskad då det låtit mycket bättre i det fysiska rummet.

Koutsoupidou (2014) artikel beskriver att de främsta hindren musiklärare stöter på under distansundervisning är dålig ljudkvalitet och fördröjning. Pedagoger och elever kan inte sjunga tillsammans i realtid. Det nämns också att kanonsång inte heller går att arbeta med då eleven hamnar efter på grund av fördröjningen i ljud och bild. Fördelar, eller positiva aspekter som lyfts fram i artikeln är geografisk obundenhet. Att slippa resa till och från lektionsplatsen och kunna undervisa och bli undervisad i sin hemmiljö är den främsta positiva aspekten som studien lyfter fram. En av de fem intervjuade pedagogerna i studien berättar om vikten av att ha träffat sin elev i verkliga livet och nämner även att konversationen under distansundervisningen är viktig för att skapa en vänlig atmosfär mellan pedagog och elev. Vidare skriver Koutsoupidou att mer forskning inom fältet krävs för att utveckla programmen som används vid musikundervisning på distans.

I en studie utförd av Bergdahl och Nouri (2020) undersöks fenomenet distansundervisning under Covid-19-pandemin i Sverige. Där beskriver de undersökta lärarna övergången till distansundervisning som en oerhörd utmaning. Flera erfarna lärare beskrev att de kände sig

som nybörjare när de undervisade på distans och att deras jobb ”aldrig tog slut” (Bergdahl & Nouri, 2020, s. 454).

Johnson (2017) visar att de problem som uppstår med uppkoppling vid musikundervisning på distans gör att synkroniseringen blir svår. Ett exempel som lyfts upp i studien är då en av de sju intervjuade pedagogerna berättar för sin pianoelev att hon som pedagog inte kan använda digitala verktyg för att lära sin elev. Detta eftersom hon inte kunde ta tag i elevens hand och visa hur hon skulle hålla den vid pianot under distansundervisningen. Studien tar även upp ”mindset”, eller inställning, då en del pedagoger varit mer öppna och ödmjuka inför att bedriva musikundervisning på distans medan andra har känt sig mindre trygga att bedriva distansundervisning. Denna inställning påverkar pedagogernas upplevelser och syn på distansundervisningen men även undervisningens innehåll och kvalitet.

2.1 Övrig litteratur

I Billners (2021) studentarbete intervjuades tolv sångpedagoger för att undersöka deras upplevelser av distansundervisningen under Covid-19-pandemin. Studien undersöker sångpedagoger som är verksamma på gymnasieskolor och kulturskolor runt om i Sverige men det specificeras inte vilken genre de undervisar i. Pedagogernas inställning till distansundervisning varierade från att vara negativ och något uppgiven till något mer positiv och lösningsorienterad. Geografisk obundenhet vid distansundervisningen ses som den främsta positiva aspekten med distansundervisning medan de negativa aspekterna bland annat är fördröjning i videosamtalen vilket omöjliggjorde samspel med eleverna. Det gjorde att ackompanjemang som annars varit en grundpelare av deras undervisning på plats fick ersättas med antingen a cappella-sång eller förinspelade ackompanjemang. Även den dåliga ljudkvaliteten och bristande tekniken tas upp som en negativ aspekt vid distansundervisning. Det var en utmaning för sångpedagogerna att undervisa på distans då det saknades tillräckligt med kompetens och förberedelse för att använda de digitala verktyg som fanns att tillgå.

Winbäcks (2021) studentarbete undersöker både pianopedagoger och deras elever. De negativa sidorna med pianolektioner vid distans anses bland annat vara fördröjning på grund av dålig uppkoppling. Ett exempel som tas upp i studien är en delvis utebliven lektion på grund av ett strömavbrott hemma hos en elev. Vidare blir undervisningen oftast mer teoretiskt lagd då det inte går att samspela med de datorprogram som används i dagsläget. Det krävs mer motivation och självdisciplin av eleverna och alla har inte heller samma förutsättningar då en del elever inte har instrument i hemmet. Positiva aspekter som tid- och energibesparing då eleverna och pedagogerna slipper resa till och från skolan nämns i studien. Även det geografiska oberoendet att kunna undervisa och undervisas var man än befinner sig ses som en positiv aspekt. Studien visar också att det har varit svårt att bygga relationer på distans. Det är även svårare att känna av känslor och läsa av kroppsspråk via video

Byström och Fredriksson (2012) skriver i sitt studentarbete om två pedagoger och deras fyra elever. Den ena pedagogen undervisar i elgitarr och den andra pedagogen undervisar i munspel. Båda dessa upplevde tekniska störningar under undervisningen. Att slippa resa och kunna undervisa oavsett var man befinner sig ansågs vara en fördel med digital undervisning. Eleverna tyckte att uppkopplingen var viktig för att undvika tekniska svårigheter under undervisningen. En del elever föredrog lektion på plats då det finns mycket hemma som kan distrahera medan andra tyckte att det var smidigt att slippa resa till och från den fysiska platsen för att få undervisning. Båda pedagogerna upplever att kontakten med eleverna blir svårare då det finns mindre utrymme för kroppsspråk vid distansundervisningen. Det kommer även fram att det anses vara omöjligt att musicera samtidigt på grund av den fördröjning som uppstår vid distansundervisningen.

I Nordlings (2021) studentarbete intervjuades fyra elgitarrlärare som är verksamma på gymnasiet. Studiens resultat pekar på att det fanns många svårigheter vid distansundervisningen. Dessa var bland annat att navigerande termer som ”upp” och ”ner” kunde misstolkas. Andra problem som uppstod var tidsfördröjning och tekniska svårigheter. Sämre ljudkvalitet tas också upp som ett problem med distansundervisningen och den största nackdelen som lyfts fram är svårigheten till samspel mellan pedagog och elev. Att ha lektioner via en skärm bidrog även till trötthet hos elever och lärare. Studien kom fram till att det finns mycket att utveckla om en liknande situation som Covid-19-pandemin skulle uppstå där man tvingas ställa om till distansundervisning genom att forska vidare och undersöka vilka möjligheter som finns för att optimera distansundervisning i musik.

2.2 Sammanfattning

De negativa aspekterna studierna tar upp är tidsfördröjning, tekniska svårigheter, dålig ljudkvalitet, misskommunikation och trötthet på grund av skärmanvändning. Den största nackdelen är svårigheten att musicera tillsammans i realtid på distans. Några lyfter fram vikten av att känna sin elev sedan tidigare innan man träffas digitalt. De positiva aspekterna är geografisk obundenhet och att slippa resa till och från undervisningsplatsen. Det nämns i flera av studierna att vidare forskning inom området behövs för att utveckla distansundervisningen i musik. En av studierna nämner att det saknades tillräckligt med kompetens och förberedelse hos lärarna för att använda de digitala verktyg som fanns att tillgå.

3 Metod

I följande kapitel presenteras den valda metodansatsen, urvalet av informanterna, genomförande och analys och till slut de etiska överväganden som har gjorts.

3.1 Val av forskningsmetod

I detta självständiga arbete betraktas distansundervisning i sång som ett socialt fenomen. För att studera sociala fenomen bör forskaren använda en kvalitativ metod som kan fånga in subjektiva erfarenheter hos lärarna (de valda informanterna) för att undersöka deras upplevelser och uppfattningar (Fejes & Thornberg, 2019). Som metod kommer intervju att användas för att undersöka vad lärarna säger om klassisk sångundervisning på distans. Kvalitativ metodanalys är intervjuer som går på djupet och där fokus ligger på hur och varför (Rienecker & Jörgensen, 2017).

En kvalitativ intervju kan vara semistrukturerad och intervjufrågorna bör följa en intervjuguide där varje informant ställs ett antal frågor så att händelsen blir bra belyst (Back & Berterö, 2019). Viktigt är också att frågorna är öppna så att det inte läggs ord i munnen på informanterna, därför har ”ja” och ”nej”-frågor undvikits under intervjuerna. Under intervjuernas gång har det också påpekats av mig att det viktiga är informantens upplevelse och erfarenhet och att det inte finns några svar som är rätt eller fel som önskas när frågorna ställs.

3.2 Urval av informanter

Fyra individer som alla undervisar i klassisk sång på gymnasieskolor intervjuades för att samla data till undersökningen. De valdes ut efter dessa två kriterier: att vara verksamma sångpedagoger på en gymnasieskola i klassisk sång och bedriva individuella sånglektioner med eleverna på skolan. Detta är så kallat *målinriktat urval* (Bryman, 2011). Samtliga av dessa fyra lärare som intervjuades arbetar på gymnasieskolor med spetsutbildning i musik i Stockholmsområdet som klassiska sångpedagoger. Valet av informanterna är anpassat efter syftet och frågeställningarna då det just är klassisk sång på gymnasiet som ska undersökas. Informanterna är två manliga och två kvinnliga lärare och de har alla undervisat under flera års tid på de skolor de är anställda på. De har även gemensamt att alla frilansar som klassiska sångare. Samtliga informanter gav lektioner på distans under början av Covid-19-pandemin och övergick till traditionell undervisning på plats när pandemin ebbat ut. Nedan presenteras lärarna, deras ålder och gymnasieskolorna de arbetar på. Både lärarnas och skolornas namn är fiktiva för anonymitetens skull.

Namn och ålder	Arbetsplats
Albert, 55-års åldern	Ludwig
Berta, 65-års åldern	Wolfgang
Carin, 60-års åldern	Franz Peter
David, 50-års åldern	Franz Peter

Tre olika gymnasieskolor är representerade som samtliga bedriver spetsutbildning inom musikämnet. Alla sångpedagoger undervisar elever i enskild undervisning i klassisk sång men även i kurserna ”gemensam sång” och ”operaensemble”, där gruppundervisning sker.

3.3 Genomförande och analys

Intervjuerna skedde på skolorna och spelades in på mobiltelefon i tre av fyra fall. I ett av fallen där vi inte kunde ses i det fysiska rummet genomfördes en telefonintervju som spelades in via en extern mikrofon. Det var intervjun med Berta som arbetar på skolan Wolfgang.

Det samlade materialet transkriberades till text via Words funktion ”Diktera”. Varje transkriberad text gicks igenom flera gånger medan det inspelade materialet spelades upp för att korrigera texten så att meningar och ord blev korrekta. Vid behov pausades inspelningen och spolades tillbaka för att jag skulle hinna höra vad som egentligen sades. Till slut blev arbetet färdigt med fyra transkriberade intervjuer i text-form. Inspelningarna varade mellan 12–24 minuter i längd och det totala transkriberade intervjumaterialet uppgick till tolv sidor text. En av intervjuerna blev betydligt kortare än de resterande tre då informanten i den intervjun var väldigt kortfattad i sina svar.

Sedan analyserades det transkriberade materialet utifrån analysmetoden kategorisering. Det innebär att datamaterialet delas i kategorier genom att likheter och skillnader analyseras. Då reduceras och struktureras den stora textmassan som utgör undersökningens empiriska råmaterial (Fejes & Thornberg).

3.4 Etiska överväganden

Alla informanter fick skriva under en samtyckesblankett inför intervjuerna och jag förklarade syftet med mitt arbete. De fick också veta att de när som helst kan välja att avbryta sin medverkan i intervjun och att de kommer vara anonyma med fingerade namn och generaliserade åldrar i denna uppsats. Även skolorna kommer ha uppiktade namn. Forskningen har en viktig position i dagens samhälle och stora förväntningar ställs på den. Som forskare har jag ett särskilt ansvar gentemot de människor som medverkar i min forskning. Det förväntas av mig att jag gör mitt bästa för att genomföra forskning av hög kvalitet. Jag ska också stå fri från yttre påverkan och manipulering och inte heller gå egna privata eller vissa intressenters ärenden. Ett välgrundat förtroende i samhället för forskarna och forskningen är en förutsättning för forskningens framtid (Vetenskapsrådet, 2017).

4 Resultat

I resultatkapitlet presenteras först pedagogernas beskrivning om hur de bedrivit distansundervisningen i klassisk sång samt deras syn på distansundervisningen. Sedan presenteras de positiva och negativa aspekterna som pedagogerna talar om. Kapitlet avslutas med en analys.

4.1 Uppfattningen om distansundervisningen i klassisk sång

I följande avsnitt talar pedagogerna om hur de bedrev sångundervisningen på distans och om deras syn på distansundervisningen.

Albert förklarar att han valde att undervisa på sin arbetsplats då han var van att använda sig av skolans lokaler och instrument för sin undervisning. Vidare berättar han hur han började med en kort, begränsad uppvärmning. Albert beskriver hur de sedan går igenom en läxa som eleverna hade fått under föregående lektion. Albert försökte ackompanjera eleverna under lektionen i realtid. Det gick "så där" då det var problem med ljud, överbelastade nät och kameror som ibland frös till, menar Albert. Han använde sig av programmet Zoom de gånger han gav sånglektioner på distans. Han försökte att bedriva distansundervisningen så lik som möjligt den ordinarie undervisningen som bedrivits innan pandemin.

Albert: Jag försökte göra det så likt en vanlig lektion som möjligt.

Albert menar att det var svårt med distansundervisningen i klassisk sång. Framför allt var det problematiskt att ljudet från högtalarna han använde inte gav elevernas sångröster rättvisa. Detta påverkades enligt honom också av elevernas tekniska utrustningar (mikrofoner) i sina hemmiljöer, till exempel beroende på om de använde sig utav en laptop eller mobiltelefon för distansundervisningen. De gånger som eleverna hade tillgång till skolans utrustning blev ljudet mycket bättre då det var bättre teknisk utrustning och mikrofoner på dessa datorer, enligt honom.

Albert: Ja, som helhet fungerade det inte så bra för min del.

Berta berättar att hon vistades i sitt hem när hon gav sånglektioner på distans. Hon beskriver hur hon fällde ner flygelns notställ och ställde sin laptop ovanpå den. Hon spelade och sjöng före så fick eleven sjunga när hon själv hade visat färdigt, förklarar hon. De arbetade inte så mycket med repertoar utan främst med översättning av text, tolkning av text och vokalisövningar. Hennes elever befann sig i sina respektive hem när de hade sånglektioner på distans.

Berta: Och eleven satt hemma hos sig med sin dator eller med sin mobil, eller vad de hade för utrustning.

Berta berättar att det enda som funkar ”riktigt ordentligt” är teoretiska kunskaper kring sång och inte sången i sig. Hon uppger att distansundervisning är ”värdelös” för sånglektioner och att det inte gick att interagera samtidigt mellan pedagog och elev som man kan göra på plats. Vad hon därför valde att fokusera på kunde vara arbete med text, till exempel. Berta menar att hon ägnade sig åt uttal, förståelsen av texten och översättningsarbete med eleverna. Det finns en del klassisk sångrepertoar som är på svenska men en övervägande majoritet av sånger inom den klassiska repertoaren är på andra språk, såsom tyska och italienska. Då finns det mycket att jobba på för eleverna när sångens text är på ett främmande språk. Vidare tycker Berta att arbetet med sångteknik fungerade någorlunda bra.

Berta: Då behövde man inte interagera jättemycket utan jag kunde visa och så blir jag tyst och då kan eleven upprepa.

Carin berättar att hon satt hemma vid flygen i vardagsrummet och därefter såg till att hon hade bra ljus på sig så att eleven kunde se henne ordentligt. Det menar hon är väldigt viktigt. Den stora planeringen är enligt Carin att hon skulle ringa upp eleven eller se till att skicka en länk före lektionens start. Hon redogör hur hon använde sig av flera program men föredrog att använda programmet Skype eftersom man bara behövde ”ringa upp”.

Carin: Ja, man ringer upp och så har man lektion.

Carin berättar att hon hade förväntat sig att det skulle bli mycket svårare och jobbigare än vad det faktiskt var. I helhet var hon något mer positiv till distansundervisningen i sång än vad hon trodde hon skulle vara.

Carin: Det var många svårigheter men jag tycker ändå över lag att det gick över förväntan.

Hon tycker att hennes elever klarade det väldigt bra ”trots allt”, men reflekterade samtidigt över att det hängde till stor del på hur mogna eleverna var. Hon beskriver att det var tur att distansundervisningen började under läsårets andra termin då pedagoger och elever redan lärt känna varandra på plats. Hon tror det är väldigt viktigt att de hade hunnit lära känna varandra innan de hade lektioner digitalt. Då hade det varit ”en helt annan grej”, menar hon.

Carin säger att distansundervisningen pågick i flera månader och att hon i början tänkte att det gick ok. Hon berättar att hon tänkte att ”nu kör vi det här i några veckor” och då kändes det som att det fungerade bra. Hon förklarar att hon arbetade mer och mer fragmentariskt med eleverna ju mer tiden gick, att de inte kunde sätta ihop den musikaliska helheten. Carin säger att hon då tänkte att ”det får vi ta när vi ses”. Men ju längre tiden gick desto mer insåg hon att det inte kommer att hända snart, förklarar hon, och hon blev mer och mer frustrerad.

Carin: Jag tror att eleverna kände det och vi lärare kände det också, att nu måste det snart ta slut.

Zoom uppfattades som krångligt menar Carin, då hon var tvungen att skicka en länk i förhand. Programmet Teams såg hon som en nödlösning då den var sämst anpassad för sång. Carin förklarar att det man missar med digital undervisning framför allt det musikaliska flödet och att kunna jobba med en helhet.

David berättar att han var på skolan och eleverna var i sina hemmiljöer. Han förklarar att då hans fru och två döttrar vistades hemma under pandemin var det ”omöjligt” för honom att bedriva sånglektioner i sitt hem. David beskriver att uppsjungningarna rent generellt fungerade ”ganska bra”, med reservation av att han märkte stor skillnad på en elev han kände sedan tidigare eller om det var en ny elev som skulle ha sånglektion för honom.

David: Med en ny elev var det ju betydligt svårare att känna den kontakten för att det är väldigt svårt för henne att lära känna mig.

Under uppsjungningen tog han en ton som eleven sedan uppfattade och därefter kunde göra övningen som han som lärare hade förevisat, berättar David. Den delen av lektionen tycker David gick ”över förväntan”, när han inte rörde pianot utan satt tyst och lyssnade på eleven när denne gjorde vokalisövningar.

För att detta ska kunna gå bra gäller det för eleven att vara väldigt skärpt och uppmärksam på vad läraren gör på andra sidan skärmen, menar han.

David: Det måste ju varit jättekonstigt att se mig i sin mobiltelefon, en märklig sångpedagog som försöker elda på.

David berättar att arbete med repertoar inte gick att jobba med över huvud taget. Det går inte att sitta här på skolan och spela ett komp till en elev som befinner sig någon annanstans därför att det ljud som låter mest i dessa program blir det ljud som dominerar, säger David. Den som pratar får ljudet till sig, därför blir det en konflikt när ett piano låter samtidigt som en annan

person som på andra sidan skärmen börjar sjunga, förklarar han vidare. Då väljer programmet det ljud som låter starkast och då hör David bara sitt eget pianospel och inte eleven som förgäves står och sjunger.

Han menar att det är mycket enklare att ha sånglektioner på plats då man har mer kontakt med eleven. Det var även problem med uppkoppling och det blev förskjutningar och till slut bara ett kaos av ljud, förklarar David. Därför valde han att fokusera på att jobba ”a capella” med sångfraser och det var det enda sättet eleven fick sjunga på under distansundervisningen – utan ackompanjemang. Någon stöd-ton mellan fraser ibland, det går, förklarar David. Men det var inte kul varken för eleven eller för honom, förklarar han.

David: Man fick ju lära sig successivt vad som funkar och inte funkar.

David beskriver sig som digitalt intresserad och som en person som ”försöker hänga med” i teknikens framsteg. Han berättar att de digitala verktyg som användes för distansundervisningen däremot var nya för honom att jobba med, vilket gjorde det utmanande för honom att arbeta på distans. Han beskriver de olika programmen som han använde sig av under distansundervisningen i sång och nämner att det ofta var problem med fördröjningar.

David: Det var ju fördröjning som gjorde att det blev ganska konstigt, man väntade in varandra hela tiden.

Han noterar även att programmens mjukvaror förbättrades under pandemins gång men att de fortfarande inte var anpassade för sång, utan för tal. Därför var det svårt, enligt David, att höra de övertoner som vanligtvis hörs i klassisk sång i det fysiska rummet. Han berättar att det var ”omöjligt” att sjunga eller musicera samtidigt. Därför valde han att fokusera på kortare vokalövningar där lärare och elev fick turas om att sjunga.

David: Nej, ingen ”hit”, ska jag säga.

David berättar att en del pedagoger och elever var finurliga och kreativa för att hitta lösningar som underlättade distansundervisningen. En del använde sig av inspelade pianoackompanjemang som till exempel finns på Youtube, förklarar David. Då sjöng eleverna till ackompanjemanget och läraren fick lyssna till. Det var en del kreativa lösningar men jag provade faktiskt aldrig det själv, förklarar han. David hoppas att man i framtiden har utvecklat bättre teknik för att optimera uppkoppling, ljud och bild för de program som lärare kommer använda sig av vid distansundervisning i musik. Han berättar att han inte är särskilt positiv till det hela. David berättar också om ett terminsprov där lärarna satt i ett rum med högtalare och

en iPad. Sedan kopplade eleverna upp sig och sjöng sitt terminsprov, helt enkelt. David berättar att det ändå fungerade ok. Vissa saker ska bara göras och då var det den bästa lösningen, förklarar David.

Albert och David redogör för att de vistades på sina respektive skolor när de gav sånglektioner på distans medan Berta och Carin berättar att de var i sina respektive hem. I Davids fall var det svårt att bedriva sånglektioner i sitt hem då hans fru och två döttrar också befann sig hemma under pandemin. Albert valde att vistas på skolan då han var bekväm och van att bedriva sånglektioner där. Carin och Berta hade båda bra instrument (flyglar) hemma och hade möjligheten att bedriva sånglektioner från sina hem. David och Berta berättar båda om svårigheten att musicera samtidigt och förklarar båda två att de valde att förevisa en övning för eleven som denne sedan fick göra – att de turades om att ”låta” då programmen inte var utformade efter att musicera samtidigt. Carin tycker att planeringen av distanslektioner var problematisk då man behövde skicka en länk eller ringa upp eleven inför lektionen, men att hon annars försökte utforma lektionen så likt en vanlig lektion som möjligt. Hon berättar också att hon såg till att vara väl belyst då det är viktigt för henne att eleverna ska kunna se henne ordentligt. Intressant är att även David nämner hur viktigt det är för honom som lärare att känna eleven sedan innan då han under pandemin fick en ny elev som han började arbeta med på distans. Detta upplevde han som mycket svårare än att ha lektion med en elev han lärt känna på plats då det inte var lätt att få kontakt och lära känna eleven på distans.

Både David och Berta menar att det inte går att musicera och interagera samtidigt under distansundervisningen i sång och valde därför att främst fokusera på teknikövningar och arbete med text och innehåll. Albert beskriver det dåliga ljudet som det mest utmanande när han frågas om distansundervisningen, medan Carin berättar att hon är mer positiv till sånglektioner på distans än hon trodde att hon skulle vara. Det alla fyra pedagoger dock nämner är att det inte var lätt att arbeta på distans och att de stötte på hinder och svårigheter i form av dåligt ljud och fördröjningar. Carin nämner också att hon var glad över att distansundervisningen inte började under första terminen då hon tror att det hade varit svårt att lära känna nya elever på distans. Det är intressant att notera att Carin och David arbetar på samma gymnasieskola men har olika erfarenheter och syn på distansundervisningen i helhet medan Berta och David som arbetar på olika skolor har snarlik inställning till distansundervisningen i sång.

4.2 Positiva aspekter med distansundervisning

I detta avsnitt presenteras de positiva aspekter som pedagogerna talar om.

En positiv aspekt av distansundervisningen som Albert lyfter upp var att han upplevde att eleverna ofta var mer uppsjunga och generellt mer förberedda inför lektionerna än jämfört med tidigare när det skedde undervisning på plats. Han tror att det beror på att de hade mer tid

till att värma upp och förbereda sig inför lektionen då de var hemma och slapp spendera tid på resväg. Albert förklarar att det var bra att de kunde ses digitalt och arbeta då det är bättre än att inte ses alls, men skulle aldrig välja digital undervisning framför undervisning på plats.

Att turas om att sjunga med hinder som fördröjningar, problem med ljud och bild går inte att ersätta undervisning på plats, förklarar Berta.

Berta: Det går inte att ersätta lektioner på plats. Inte i sång i alla fall. Eller sådana instrument där man behöver interagera med eleven.

Däremot är hon tacksam över att det över huvud taget gick att ses och ge lektioner till eleverna under pandemin. Hon förklarar att hon arbetade med interpretation och textöversättning med sina elever och även en del tonbildning. Hon menar att eleverna inte fick mycket hjälp med repertoaren eller att komma framåt i den rent sångligt, men att de fick verktyg och hjälpmedel i form av tolkning av text, uttal av text, frasering av deklamerad text samt tonbildning. Hon ser det inte som en fördel utan snarare som en positiv aspekt med distansundervisningen vilket hon menar att hon är tacksam för – att de kunde arbeta på något sätt över huvud taget.

Berta: Det var tur att det fanns men jag längtar absolut inte efter att få göra det igen.

Carin förklarar att hon inte ser några fördelar med distansundervisning då det är viktigt för henne att se eleven fysiskt på plats så att hon kan se sin elev tredimensionellt. Carin berättar att eleven kunde flytta sig i bild så att hon kunde se dem ganska bra om hon bad dem att göra det, men att det inte kan ersätta att se en elev på plats i verkligheten. Hon berättar att det var svårt med ljudet då övertoner försvinner via mikrofonerna som hon och hennes elever använde. Hon förklarar vidare att hon inte kunde avgöra om elevens sång var rätt placerad, då ljudet inte kom ut särskilt bra i hennes högtalare.

Carin menar att det gick hyfsat ok att använda program som Zoom och Skype för att jobba med elever på distans, men att detta inte skulle vara ett hållbart sätt att arbeta på permanent. Däremot var det bra att de kunde ses digitalt och arbeta än att inte ses alls, menar hon.

David berättar att den enda fördelen som han kan se med distansundervisningen är under en extrem situation som under coronapandemin där man kunde ses på distans för att ”hålla i gång”. Han kallar distansundervisningen för undermålig då han inte känner att han kunde leverera ett bra jobb. David berättar att det fick honom att känna sig dränerad. Han menar att han inte heller fick det resultatet han önskade utav sina elever.

David: Om jag ska vara helt ärlig så kan jag inte se någon fördel. Finns ingen som helst fördel.

David berättar att han aldrig kände att hans elever utvecklades som han vanligtvis känner när han undervisar på plats.

David: Det positiva var att ändå kunna hålla i gång, för det hade ju varit betydligt sämre för eleverna att inte ha sånglektioner regelbundet. Vi träffades ju ändå en till två gånger i veckan.

Alla fyra pedagoger svarar att de inte ser någon fördel med klassisk sångundervisning på distans framför klassisk sångundervisning på plats. Samtliga fyra sångpedagoger uttrycker däremot tacksamhet över att det gick att bedriva någon slags undervisning över huvud taget under pandemin då de inte kunde ses på plats. De är dock alla överens om att det inte går att ersätta undervisning på plats med distansundervisning. Läraren Albert berättar att han upplevde eleverna som mer uppsjunga och förberedda då de slapp resa och således sparade tid som de kunde nyttja åt uppsjungning och uppvärmning inför sånglektionerna. Dock nämner inte Carin, Berta eller David geografisk obundenhet som en positiv aspekt med distansundervisningen i sång

4.3 Negativa aspekter med distansundervisning

I detta avsnitt presenteras de negativa aspekter som pedagogerna berättar om.

Albert berättar att ljudet inte gav rättvisa när han arbetar på den nivå som hans elever är på. Då han jobbar mycket med detaljer i klang och sång så är det svårt för honom att uppfatta dessa under distansundervisningen på grund av det dåliga ljudet.

Albert: Det var ju framför allt ljudkvaliteten som jag tyckte var det stora problemet.

Därför valde han att fokusera på det som gick att göra och som var mest praktiskt, det vill säga ”övningar som funkar”, förklarar Albert. Dessa var andningsövningar, vokalisövningar och arbete med interpretation och text, bland annat.

Albert: Man fick skala bort det här djuparbetet. Att gå in och jobba med klang och så där, det valde jag bort för jag tyckte inte det kändes motiverat helt enkelt.”

Han berättar även att han efter någon lektion på distans valde att inte ackompanjera över skärm då eleverna inte uppfattade ljudet riktigt som han själv gjorde. Hans pianoförmågor marginaliserades och kom inte till sin rätt, enligt honom.

Det krockade när vi försökte musicera samtidigt, menar Berta. Uppkopplingen ”laggade” och hackade en hel del och ljudet strulade även ibland, redogör Berta. Det gick endast att musicera ”enstämmigt”, alltså en i taget förklarar hon vidare. Eleven fick sjunga utan ackompanjemang

eller så fixade de ett karaoke-liknande komp som ibland finns att hitta på till exempel Youtube som eleven fick sjunga till. Berta berättar att hon tyckte detta var oerhört frustrerande och att hon gjorde sitt bästa för att få ut så mycket av lektionerna som möjligt för elevernas skull. Berta berättar att det inte gick att musicera tillsammans, utan då ”stoppade datorerna”, som hon beskriver det. Hon berättar att det därför inte gick att ackompanjera eleverna medan de sjöng, utan det var mer fokus på tekniskt arbete som tonbildning och vokalisövningar snarare än repertoararbete. Hon berättar att man inte hör hela elevens röst då övertonerna inte kommer med i mikrofonerna och inte kan återges rättvist. Hon förklarar att hon kände eleverna sedan tidigare och visste hur de låter, vilket underlättade för henne att bilda en uppfattning om deras sång återgavs från högtalarna. Berta menar däremot att det hade varit mycket jobbigare om hon hade haft helt nya sångelever som hon inte kände då hon inte skulle veta hur de låter när de sjunger.

Berta: Svårigheterna var ju att man absolut inte kunde göra musik tillsammans.

Carin berättar att det stora hindret var att det blir en fördröjning vilket gör det svårt att ackompanjera eleven. Detta gör det krävande för eleven för att den blev tvungen att sjunga ”a capella”, förklarar Carin. Carin säger att hon kunde ge enstaka toner eller ackord till eleven för att stötta dem under detta moment men inte spela ackompanjemang som på plats under en vanlig sånglektion. Det gick inte att synka, helt enkelt, och det var den stora akilleshälen enligt henne.

Carin: Så fort att vi skulle arbeta med sånger så var det väldigt svårt att jobba musikaliskt.

Carin förklarar att hon tyckte det gick bra med tonbildning och uppsjungning för där behöver man inte spela så mycket, men när det kom till repertoar och arbete med sånger så blev det omöjligt att jobba som de brukar göra på plats. De fick jobba med fraser i stället för helheten och det var inte så effektivt i längden, förklarar hon.

Carin: Jag kunde inte ta det från A till Ö och jobba helhetsmässigt musikaliskt – det gick inte.

David hade sin fru och två döttrar hemma under pandemin vilket gjorde att han inte kunde arbeta hemifrån. Därför fick han åka in till skolan för att ge lektioner digitalt, berättar han. Han lade märke till att en del elever var hemma tillsammans med sina föräldrar och syskon när de skulle ha lektion tillsammans med honom på distans.

David: En del är inte riktigt bekväma med att sjunga inför sina nära och kära medan andra är det.

De elever som inte var bekväma att sjunga inför sin familj höll tillbaka och upplevdes besvärade, berättar David. De sjöng inte på som de gör här på skolan och det blev inget bra resultat av det, menar han. David berättar också om andra faktorer som kunde störa eleverna

och honom. Det kunde komma in syskon i rummet, någon hade en kusin på besök som satt i en soffa i bakgrunden och såg på, en annan elevs mamma stod i bakgrunden. David berättar att en elev gick runt med sin mobil i handen under en sånglektion. David säger att han blev sjösjuk och sa åt eleven att ställa mobilen på ett ställe och stå still. En annan elev hade tillgång till en källare där den kunde vara själv och det funkade faktiskt ganska bra, redogör David. David beskriver också uppkopplingen som ett stort problem. I stort sett hela tiden var det problematiskt även om man valde lägsta bildkvalitet för att få bättre ljud så var det inte särskilt bra, menar han. David säger också att han lade märke till något lustigt kring uppkopplingen, nämligen att han kunde märka om någon elev kanske inte var riktigt sugen på att ha sånglektion. Eleven hade då en bra ursäkt, som: ”Oj nu hör inte jag dig, vänta jag måste starta om internet”, och då kunde jag ana att det kanske var något annat, beskriver David.

David: För då kände man att eleven kunde vara helt fri där nere och kunde köra på.

Albert berättar att han inte kunde arbeta på djupet och till slut gav upp med att försöka ackompanjera eleverna på grund av svårigheterna med fördröjning och dåligt ljud under distansundervisningen. Det han beskriver vidare är likt det Berta, Carin och David beskriver: att de får jobba med fokus på annat än just repertoarbetet. Samtliga fyra lärare berättar att eleverna får jobba utan ackompanjemang, det vill säga ”a capella”, under distansundervisningen då det inte går att spela piano samtidigt som en elev sjunger på distans. Berta berättar att hon upplevde stor frustration över svårigheterna hon stötte på men att hon gjorde sitt yttersta för att ge så mycket hon kunde till eleverna under distansundervisningen. Berta lyfter även upp att det hade varit jobbigare att ha nya sångelever hon inte kände sedan tidigare då hon inte skulle veta hur de låter då övertonerna försvinner i återgivningen av sång via digitala medel. Carin tyckte att arbete med tonbildning gick bra medan att ackompanjera eleverna var ”omöjligt”. David nämner störande moment som familj och släkt som vistas hos eleven under lektionens gång och elever som går runt med sin mobiltelefon under distanslektionen. Han berättar också om att en del elever inte känner sig bekväma att sjunga i sin hemmamiljö vilket hämmar dem.

4.4 Analys

Informanterna har flera gemensamma uppfattningar som de beskriver i intervjuerna. Pedagogerna har upplevt svårigheter att bedriva distansundervisning med hjälp av den tekniska utrustning som har funnits tillgänglig. Både när det kommer till datorer och mobiltelefoner men även de digitala programmen. De digitala förutsättningarna medförde att det inte går att musicera i realtid. Pedagogernas pianospel och ackompanjemang har inte kunnat användas som på grund av fördröjning som gör det omöjligt att samspela i realtid med eleverna på distans. I resultatkapitlet talar samtliga fyra pedagoger om övertoner som försvinner och röster som inte låter lika bra som de gör på plats då programmen och utrustningen som använts vid distansundervisningen inte varit utformade för klassisk sång, utan för vanligt tal. Resultatet visar att distansundervisningen inte gett en rättvis bild av verkligheten. Ingen av pedagogerna säger sig se någon fördel med distansundervisning jämfört med undervisning på plats. Pedagogerna har reflekterat över vikten av att ses på plats för att kunna kommunicera med och lära känna eleven. Informanterna berättar att de är glada över att endast ha jobbat med elever som de känt sedan tidigare då det skulle ha varit svårt att skapa nya relationer mellan pedagog och elev på distans. Samtliga fyra nämner frustration över att undervisa på distans men är samtidigt tacksamma att de kunde träffa sina elever under pandemin och jobba med dem, även om undervisningen inte varit optimal. Alla fyra pedagoger berättar att fokus främst har legat på "a capella" – sång, det vill säga sång utan ackompanjemang då ingen lyckats musicera i realtid med sina elever under distansundervisningen. De beskriver också att de arbetat med tolkning av text och tonbildning då detta fungerat bättre än att jobba rent sångligt. Pedagogerna fick ingen hjälp av skolledning utan fick improvisera för att bedriva och utveckla undervisningen på distans.

5 Diskussion

I detta kapitel ställs resultatet mot den forskning som tidigare bedrivits inom samma område. Därefter följer en metoddiskussion. Kapitlet avslutas med en kommentar till vidare forskning.

5.1 Resultatdiskussion

De positiva aspekter som lyfts fram i resultatet av denna studie är möjligheten att ses och arbeta över huvud taget under extrema situationer som under Covid-19-pandemin då undervisningen inte kunde ske på plats i och med restriktioner i samhället. Pedagogerna i min studie har arbetat med översättning, interpretation och tonbildning och således anser de att det inte varit förgäves att ge sånglektioner på distans, även om det varit svårt och frustrerande. I flera av de tidigare studierna ses geografisk obundenhet som en positiv aspekt med distansundervisning (Koutsoupidou, 2014; Winbäck, 2021; Byström & Fredriksson, 2012; Billner, 2021). Den kontinuitet som möjliggjordes med musikundervisningen på distans ses som den främsta positiva aspekten i min studie och alla fyra pedagoger nämner detta. Även om pedagogerna har haft svårt att bedriva sin undervisning som de brukar göra på plats så har de kunnat träffa sina elever digitalt och bedriva sångundervisning, vilket inte hade varit möjligt under pandemin om digitala verktyg som datorer och internet inte fanns.

Denna studies resultat har flera gemensamma nämnare med tidigare studier. Den största av de är att det musikaliska samspelet mellan pedagog och elev i realtid inte går att genomföra på distans i dagsläget. Samtliga fyra pedagoger nämner att det i princip är omöjligt att samspela med elever på distans. Detta tas även upp i majoriteten av de tidigare studier som den största svårigheten vid distansundervisning i musik (Billner, 2021; Thornton, 2020; Winbäck, 2021; Byström & Fredriksson, 2012; Koutsoupidou, 2014; Nordling 2021; Biasutti et al., 2021). Att ackompanjera en sångelev i klassisk sång från pianot är en av grundpelarna i sångundervisningen och om inte detta går att bedriva så tappar man väldigt mycket av en sånglektion. Dålig uppkoppling, dåligt ljud och fördröjning tas också upp i studien som hinder som stöttes på under distansundervisningen av samtliga fyra pedagoger. Även detta är något som tidigare forskning belyser som svårigheter vid distansundervisning i musik (Billner, 2021; Winbäck, 2021; Byström & Fredriksson, 2012; Koutsoupidou, 2014; Nordling 2021; Biasutti et al., 2021). De fyra sångpedagogerna i min studie nämner antingen klang eller övertoner som något som faller bort då utrustningen som användes vid distansundervisningen inte är anpassad för sång.

I Biasutti, Philippe och Schiavios (2021) studie framgår det att en violinpedagog uppfattade sin elevs violinspel annorlunda på distans än på plats. Detta kan jämföras med min studie där sångpedagogerna inte uppfattar övertonerna i elevernas sångröster under distansundervisningen. Distansundervisningen speglar inte elevernas musicerande i verkligheten då ljudet som återges via de digitala verktygen inte är anpassade för musikundervisning.

De klassiska sångpedagogerna i denna studie berättar om hur viktigt det är att ses på plats för att kunna kommunicera med och lära känna sin elev ordentligt. Detta lyfter även Winbäck (2021) upp då hennes studie visar på att det är svårt att bygga relationer mellan pedagog och elev vid distansundervisning i musik. Även i Koutsoupidou (2014) studie framkommer det att en del pedagoger tycker det är viktigt att ha lärt känna sin elev på plats innan undervisningen sker på distans. Flera av de tidigare studierna visar likt denna studie att möjligheten att kommunicera minskar under distansundervisningen och att det är svårt att ha samma kontakt som på plats (Winbäck, 2021; Byström & Fredriksson, 2012; Koutsoupidou, 2014).

Pedagogerna Carin och David jobbar på samma skola och hade liknande förutsättningar för att bedriva distansundervisningen. Carin var mer optimistisk och positiv till distansundervisningen medan David var genomgående väldigt negativt inställd. Även Johnson (2017) tar upp ”mindset” i sin studie. Jag tror att pedagogerna i denna studie och andra studier hade haft en mer positiv inställning till distansundervisning i musik om de varit bättre förberedda eller fått vägledning i att undervisa på distans.

Likt Billners (2021) studie där tolv sångpedagoger intervjuades så framkommer det i resultatet av denna studie att pedagogerna inte varit tillräckligt förberedda för att bedriva undervisningen på distans. De har inte fått någon hjälp utan har fått experimentera sig fram genom att prova olika program och metoder för att bedriva sin undervisning så gott det går. Informanterna i denna studie har till exempel försökt att ackompanjera sina elever och märkt att detta inte fungerar på grund av fördröjning och dålig uppkoppling. Hade de varit bättre förberedda och mer informerade om hur sångundervisning på distans kan utformas så hade de antagligen sparat tid och energi och kunnat fokusera på att utforma distansundervisningen så effektivt som möjligt genom att från början fokusera på det som går att arbeta med. I Thorntons (2022) studie beskrivs grupper i sociala medier där musiklärare delar tips och stöttar varandra i hur man bedriver musikundervisning på distans på bästa vis. Detta är inget som informanterna nämner i denna studie utan det framstår som att de har lämnats till sitt öde och själva fått utforska vad som fungerar och inte fungerar när klassiska sånglektioner ges på distans.

5.2 Metoddiskussion

Valet att begränsa studien till just klassisk sångundervisning har gjorts medvetet då det är en mer traditionell inriktning än andra sånggenrer som jazz och pop. Studien är begränsad till att undersöka klassiska sångpedagoger på gymnasieskolor och därför har intervjuform valts. Detta då det finns ett begränsat antal klassiska sångpedagoger verksamma på gymnasieskolor i Sverige. Fyra informanter är underlaget för studien vilket inte är många till antalet men det har möjliggjort en djupare analys av deras berättelser om hur de upplevt distansundervisningen i klassisk sång.

5.3 Vidare forskning

Vidare forskning inom området behövs för att utveckla de arbetssätt och verktyg som används vid musikundervisning på distans. Studier som denna och annan forskning kring distansundervisning i musik kan förhoppningsvis underlätta för musikpedagoger att ha en mer konkret bild framför sig av vilka komponenter av undervisningen som är värdefulla att arbeta med och fokusera på, i stället för att sitta och försöka ackompanjera en elev på Zoom medan eleven sjunger en aria ur Trollflöjten.

Referenser

- Back, C., & Berterö, C. (2019). Interpretativ fenomenologisk undersökning. Ur *Handbok i kvalitativ analys* (3:e uppl.) (s.165-178). Fejes, A. & Thornberg, R. (Red.) Liber.
- Bergdahl, N., & Nouri, J. (2020). Covid-19 and Crisis-Prompted Distance Education in Sweden. *Technology, Knowledge and Learning*. (s.443-459). [Covid-19 and Crisis-Prompted Distance Education in Sweden \(springer.com\)](#)
- Biasutti, M., Antonini Philippe, R., & Schiavio, A. (2021). *Assessing teachers' perspectives on giving music lessons remotely during the Covid-19 lockdown period*. *Musicae Scientiae*, 25. (s.1-19).
- Billner, N. (2021). "Jag gör så gott kan kan": En fenomenografisk studie av sångpedagogers upplevelser av distansundervisning under Covid-19 pandemin. Självständigt arbete i musikpedagogik, Linnéuniversitetet. ["Jag gör så gott jag kan" \(diva-portal.org\)](#)
- Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Liber
- Byström, J & Fredriksson, P. (2012). *För och nackdelar med webbaserade instrumentallektioner: En studie i pedagogers och elevers uppfattningar om instrumentalundervisning via internet*. Självständigt arbete i musikpedagogik, Luleå tekniska universitet. [FULLTEXT02.pdf \(diva-portal.org\)](#)
- Fejes, A. & Thornberg, R. (2019). *Handbok i kvalitativ analys* (3:e uppl.). Liber.
- Johnson, C. (2017). Teaching music online: Changing pedagogical approach when moving to the online environment. *London Review of Education*, 15(3), 439–456. <https://doi.org/10.18546/LRE.15.3.08>
- Koutsoupidou, T. (2014). Online distance learning and music training: benefits, drawbacks and challenges. *Open Learning: The Journal of Open, Distance and e-Learning*, 29, 243–255.
- Nordling, C. (2021). "Det blir ju bättre undervisning på plats...": Distansundervisning i elgitarr på gymnasieskolan. Självständigt arbete i musikpedagogik, Kungliga musikhögskolan. [Carl Nordling FG1296 Självständigt Arbete \(diva-portal.org\)](#)

Rienecker, L. & Jörgensen, P. (2017). *Att skriva en bra uppsats*. Samfundslitteratur och Liber.

SFS 2020:605. Lag om ändring i skollagen.

https://www.lagboken.se/Lagboken/start/skoljuridik/skollag-2010800/d_4008626-sfs-2020_605-lag-om-andring-i-skollagen-2010_800

Thornton, L. (2020). Music Education at a Distance. *Journal of Music Teacher Education*, 29 (3), 3– 6. <https://doi.org/10.18546/LRE.15.3.08>

Nationalencyklopedin (u.å.). Vokalis. [vokalis - Uppslagsverk - NE.se](https://www.encyklopedin.se/artiklar/vokalis)

Vetenskapsrådet, (2017). *God forskningsetik*. [God forskningssed - Vetenskapsrådet \(vr.se\)](https://www.vr.se/god-forskningsetik)

World Health Organization (2022) Coronavirus disease (COVID-19). [Coronavirus disease \(COVID-19\) \(who.int\)](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019)

Winbäck, J. (2021). *Pianolektion i klädkammaren: Distansundervisningens påverkan på likvärdighet*. Självständigt arbete i musikpedagogik, Kungliga musikhögskolan. [Microsoft Word - Winbäck Julia uppsats FG8039 2021.docx \(diva-portal.org\)](https://diva-portal.org/diva/handle/urn:nbn:se:umu:diva-180000)

Bilaga: Frågeformulär

- Hur upplevde du den digitala undervisningen i helhet?
- Kan du kort beskriva genomförandet av distansundervisningen i sång?
- Kan du berätta om de svårigheter du upplevde under distansundervisningen?
- Ser du några fördelar med distansundervisning kontra undervisning på plats?
- Är det något annat du skulle vilja ta upp?
- Vad hade du velat ha annorlunda om det kom en till pandemi och undervisningen skulle förläggas digitalt igen?